

KAD PROĐEŠ ISPOD DUGE

- Tablete ... na ormariću ... jednu po potrebi. Ti možeš dvije.
- ... kavu ..., hladi se u dnevnoj sobi ...

Netko se čuje iza vrata. U prozoru još ne svijetli sunce. Gle, i sve su šalice izvadili iz staklenca i rasporedili po velikom stolu. S tanjurićima. A kad sam se ja igrala trgovine, onda mi nisu dali izvaditi ni jednu. Ni s tanjurićima, ni bez njih. Noćas sam spavala u velikoj sobi. Ne volim to. Ali, sinoć su samo dogurali kinderbet i gotovo. Nisam se čak imala volje ni buniti. Valjda zato što su svi bili jako ozbiljni i što su mama i baka plakale i okretale se od mene da ja to ne vidim. A ja sam sve vidjela.

Pitat ću djeda zašto nisam spavala u maminoj i tatinoj sobi, kad je ona baš za spavanje.

I tata sad tamo spava. Znam to, jer kad sam htjela ući, nisu mi dali nego su svi samo ponavljali jedno te isto: „Tata spava, tata spava ...!“ I gurali su me van iz sobe. I djed i baka i baka Kata i susjede. Najgore su bile te susjede. Što one meni imaju zapovijedati u mojoj kući? I za bakom stalno hodati i ispitivati je: koliko će se pilića pohati, koliko tepsija orehnjače ispeći, gdje je ključ od vinarije ...? Ako i danas dođu, reći ću djedu da ih otjera. Mama me jedina nije gurala. Ona me je samo grlila i ništa nije govorila.

A dovezli su ga jučer kad je sunce zapadalo iza šume i kad sam morala ući u kuću jer sva mala djeca tad moraju ući u kuću. Auto je bio veliki i bio je iste boje kao bakin lonac za grah i imao je male zavjesice kakve sam si ja baš htjela da mi mama sašije za Martina kolica. Marta! Gdje mi je Marta? Pa nisam valjda spavala bez nje? A, evo je. Noge su joj hladne i gleda me jednim okom. Drugo ću joj morati otvoriti prstom. Mama kaže da je to zato što sam joj oči našminkala lakom za nokte.

E, kad nema nikoga, onda ću se sama obući. I umiti i počešljati. Ili možda, ipak, samo obući jer ovo drugo mogu i slagati da jesam. Pa, nikad se ne vidi ako se nisam umila. Baka je rekla da moram biti dobra pa će me odvesti do spavaće sobe. Svašta. Ja znam sama doći do naše sobe. Ja sam velika curica. I dobra. I sad idem. Sve sama.

Hodnik je pun ljudi. Ne znam po čemu, ali nekako znam da nisu došli u goste. Samo su došli. Neki su mi poznati, a neke nikada nisam vidjela. Tu su i tatini bratovi. Oni su najveći od svih. I najljepši. Stoje kod ulaznih vrata, gledaju, ali

kao da nikog ne vide. Podsjećaju me na Bambija na kraju slikovnice. Kad je već bio veliki i nikoga se više nije bojao, a svejedno je još plakao za svojom mamom. Pričekat ću malo da se okrenu i nasmiješe mi se. Onda ću im prići i oni će, kao uvijek, jedan drugoga pitati: „A, 'ko je ova mala? “, a ja ću im važno izrecitirati i svoje ime, i ono drugo ime, i ono zadnja pošta i Slavonija i Krvacka. I onda će se svi nasmijati. Oni baš vole tu Krvacku, a i čiča Jozo ima za nju sve spremno na tavanu. Ali, to je tajna. O tome se ne priča. Samo kad je kolinje. Onda i svira violinu i spremamo se u Žumberak.

Progurat ću se pokraj zida. O, koliko crnih hlača, i ruku, i crnih cipela ... Kao kad se želim progurati do oltara da bolje vidim. Ali, ovdje mi je lakše. Čim koga dotaknem, odmah mi se miče s puta. Čak me i dragaju po glavi. Svi su mi baš čudni.

- A gdje je moja mama?

Vrata su otvorena. U sobi je mračno. Debela zavjesa je navučena kao kad nedjeljom, po danu, idemo na spavanje. Ali, sve drugo nije kao nedjeljom. I miriši drugačije. Po cvijeću. I još po nečemu ... Inače, mama nikad ne stavlja toliko puno cvijeća po sobi. Uvijek malo u vazu, a ono suho, koje me pika, u vrećicu u ormar. Nema ni našeg velikog kreveta. Samo jedan mali s pokrivačem kao haljina od mlade. Ali, ne sviđa mi se. Previsok je. Skoro do nosa. I ne bih se sama mogla popeti u njega.

Pokraj kreveta gori svijeća. U onom malom zlatnom svijećnjaku u kojem se svijeća pali samo za Božić, kad velečasni dolazi sa sličicama.

Idem bliže. Sad mogu vidjeti preko ruba. Evo tate! Spava ... Ali, ja nekako znam da ne spava ... A neznam što je to drugo. I ne pita mi se. Samo mi se bude tu. I nekako mi se ne plače kao kad sam plakala kad je nestao moj mali bijeli zečić. Samo mi se dira one cvjetice i listiće. I malo po njegovoj ruci. Ne tamo gdje je izgrebano, nego samo po rukavu. I lijep mi je miris ... Malo, po kolaču od meda i malo, po mokrom lišću kad smo u šumi ... I grli me taj miris, i vuče k sebi ... A rub kreveta mi ne da dalje i pritišće mi gumbiće na tregerima ... I ruže me već pikaju kroz majicu ... A meni je lijepo. S mojim tatom.

- Dođi, sjedni kod mene! – podižu me drhtave mamine ruke.

Tek sad vidim da su posvuda uokolo stolice na kojima, uz mamu, sjede i moje bake i sve tete. I još ima nekih koje baš i ne poznajem. I sve su se obukle kao baka kad ide u crkvu. A i tako su i ozbiljne. Ali, najozbiljnija je moja mama. Jer ona još i plače iza mojih leđa. A ja to znam jer me trese u krilu. I nemogu više biti ovdje. Idem van.

Bljesak sunca zaustavlja me na najgornjoj stepenici. Prvo, ne vidim ništa, a onda polako, glave, marame ... Ovdje ih je još više nego u kući. I još su nepoznatiji. I opet ću se morati gurati kroz haljine, hlače ... Jer dvorište je sad jedan veliki ormar sa ofingerima koji hodaju. A Nero na sve to nimalo ne laje. I njemu je, valjda, sve ovo jako čudno. Kao i ljuljačka, onako svezana visoko za granu, da se danas ne mogu ni poljuljati. Eno sestrične kojoj smo bili u svatovima! U ruci drži veliku kutiju s mašnom. Smiješi mi se i ide prema meni. Ona mi se jedina danas sviđa.

O, što su teška ova vrata! A moram ih zatvoriti da mi nitko ne dođe. Jedino ovdje, u radioni, mogu biti sama. Neću ni svjetlo paliti, samo ću – kutiju na oblibank i drapamo šuškvavi papir!

- Aaaa... Lutka! Ima dugu, sjajnu kosu ... I sandale ... Baš je krasna!

Jedva čekam da je pokažem mami! I baki, i baki Kati! I djedu! I svima ovima vani koji mi nisu ništa donijeli! A možda, ipak, nisu ni trebali. Jer, nisu došli u goste. A i ja možda ne bih trebala sad biti sretna. A jesam. Pa kad volim dobiti lutku! Kao i svaka mala curica. A možda ja to više ne mogu ni biti. Možda je to ono, da kad ti tata zaspi u cvijeću, onda nemaš više biti čija curica. Kao da prođeš ispod duge.

Netko ulazi. Djed. Pognute glave i šmrca. Čim me ugledao počeo je vaditi maramicu iz džepa. Onu s crtama kao trava.

- Mali moj! – smiješi mi se, brišući oko.
- Mali moj! – opet kaže, kao da govori dječaku.

Znači, istina je. Ipak sam jučer prošla ispod duge.

Snježana Kesić